

ข้อสังเกตในการนำมาตราการการลดหย่อนภาษี
ของสถานประกอบการในการจ้างแรงงานผู้สูงอายุ
Observation on the Implementation of Tax Deduction
Measures for Businesses Employing Older Workers.

บัญชา วิทยานันต์¹

กำธร กำประเสริฐ²

Received 20 January 2024; Revised 27 May 2024; Accepted 27 May 2024

บทคัดย่อ

บทความทางวิชาการ เรื่องข้อสังเกตในการนำมาตราการการลดหย่อนภาษีของสถานประกอบการในการจ้างแรงงานผู้สูงอายุ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและมาตรการทางกฎหมาย ในการนำมาตราการลดหย่อนภาษีของสถานประกอบการในการจ้างแรงงานผู้สูงอายุ และศึกษาข้อดี ข้อบกพร่องตลอดถึงปัญหาทางกฎหมายของสถานประกอบการและผู้สูงอายุที่ได้รับผลกระทบทางกฎหมาย และปัญหาอุปสรรคต่อการส่งเสริมการจ้างแรงงานผู้สูงอายุของสถานประกอบการ โดยศึกษาวิเคราะห์พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2564 และพระราชฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 639) พ.ศ. 2560

¹ Assoc. Prof. Dr. Buncha Witthayaanon

คณบดีคณะนิติศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

Dean-Faculty of Law Nakhonratchasima College

E-mail: nmc.dr.bc@gmail.com

² Assoc. Prof. Kamthorn Kamprasert

อาจารย์ประจำหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต

Lecturer-Master of Laws Program, Nakhonratchasima College

จากการศึกษาวิเคราะห์ มีข้อสังเกตบางประการเกี่ยวกับการนำมาตรการลดหย่อนภาษีของสถานประกอบการในการจ้างแรงงานผู้สูงอายุ ดังนี้คือ ในการใช้มาตรการทางกฎหมายเพื่อลดหย่อนภาษีของสถานประกอบการ รัฐได้ออกพระราชกฤษฎีกาซึ่งเป็นกฎหมายของฝ่ายบริหาร เป็นกฎหมายที่มีการแก้ไขปรับปรุงเปลี่ยนแปลงได้ง่าย นับเป็นข้อดีของการเลือกออกกฎหมายบังคับใช้โดยรัฐ และในประเด็นนี้เพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายเฉพาะ คือ พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ รัฐควรปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติผู้สูงอายุในด้านสิทธิประโยชน์ของผู้สูงอายุ และสถานประกอบการที่จ้างแรงงานผู้สูงอายุ อันเป็นการรองรับมาตรการในการส่งเสริมสถานประกอบการเพื่อให้การส่งเสริมการจ้างแรงงานผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้น อย่างไรก็ตามมีข้อสังเกตเกี่ยวกับบทบัญญัติในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว ยังไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ บริบททางสังคม และเศรษฐกิจหลายประการ เช่น สถานประกอบการกิจการตามมาตรา 3 แห่งพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากรฯ กำหนดเฉพาะบริษัทจำกัดและห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลเท่านั้น ไม่ครอบคลุมถึงห้างหุ้นส่วนสามัญธรรมดาหรือคณะบุคคล และการกำหนดจำนวนลูกจ้างผู้สูงอายุไม่เกินร้อยละ 15 ของจำนวนลูกจ้าง ซึ่งเป็นการกำหนดจำนวนที่ไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ทางด้านสังคม และเศรษฐกิจ และข้อสังเกตเกี่ยวกับการใช้บทบัญญัติที่เจาะจงเฉพาะผู้สูงอายุตามมาตรา 4 (2) คือจะต้องเป็นลูกจ้างของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนจำกัดที่จ้างอยู่ก่อนแล้ว หรือที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้กับกรมจัดหางานกระทรวงแรงงาน รวมทั้งความไม่เหมาะสมของค่าจ้างตามมาตรา 3 วรรคท้าย เป็นต้น

คำสำคัญ: การลดหย่อนภาษี สถานประกอบการ ผู้สูงอายุ

Abstract

Academic article on Observation on the Implementation of Tax Deduction Measures for Businesses Employing Older Workers has the objective to study the concept, theory and legal measure in the application of tax deduction measure of business establishment in employing the elderly. The study includes the advantages and disadvantages as well as the legal problem of the business establishment and the elderly that have been legally affected, the problem of obstacles to the promotion of the employment of the elderly by the business establishment. The study will be conducted by the analysis of the Act on the Elderly B.E. 2546 (2003 A.D.), and the Royal Decree issued under the Revenue Code No. 639 B.E. 2560.

As a result of the study and analysis, there are some observations relating to the introduction of the application of tax deduction for the business establishments hiring the elderly. To apply the tax deduction measure by the business establishment, the State has promulgated the Royal Decree which is the legislation promulgated by the executive branch and can be conveniently modified. This method can be considered as a better choice for the State to issue the Royal Decree. For the congruency of this point, the State should amend the Act on the Elderly in the area of the benefit of the elderly and the business establishments hiring the elderly. It will be a supporting measure to promote the business establishment to hire more elderly employees. In addition, there are some more observations about the Royal Decree that it is not congruent with the current social and economic situations, for example, the business establishment under Article 3 of the Royal Decree issued under the

Revenue Code relating to revenue tax exemptions provides that only limited liability company and registered ordinary partnership are entitled to such exemption. It does not cover the ordinary partnership or group of individuals. It also limits the percentage of employment of the elderly employees to not more than 15% of the total number of employees which is not congruent with the present context of social and economic situation. Another observation is related to the application of Article 4 (2) which specifically applies to the elderly employees who are already employed by the limited liability company and registered limited partnership or have previously registered with the Department of Labor Employment, Ministry of Labor. Another inappropriate provision is about the fixing of wages under the last paragraph of Article 3.

Keywords: Tax deduction, Business establishments, The elderly.

บทนำ

ปัจจุบันประเทศไทยเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุและเปลี่ยนผ่านเป็นสังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ โดยเมื่อพิจารณาถึงจำนวนประชากรผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2561 เป็นปีที่มีประชากรผู้สูงอายุมากกว่าจำนวนประชากรเด็ก และในปี พ.ศ. 2562 ประเทศไทยมีจำนวนประชากรผู้สูงอายุ 18% โดยมีประชากรเด็ก 15.9% และในปี พ.ศ. 2564 มีประชากรผู้สูงอายุ 24 % และคาดว่าในปี พ.ศ. 2567 จะเพิ่มขึ้นเป็น 28% และในเดือนธันวาคมปี พ.ศ. 2565 เมื่อเทียบกับประชากรไทยรวม 66,054,830 คน มีประชากรผู้สูงอายุจำนวน 12,814,778 คน คิดเป็นร้อยละผู้สูงอายุ 19.40% จำแนกเป็นช่วงอายุของผู้สูงอายุดังนี้ ช่วงอายุ 60-69 ปี 56.69% ช่วงอายุ 70-79 ปี 29.38% ช่วงอายุ 80-89 ปี 11.48% ช่วงอายุ 90-99 ปี 2.24% และช่วงอายุ 100 ปี ขึ้นไป 0.26%³ จากสถิติดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ประชากรผู้สูงอายุมีอัตราส่วนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ซึ่งหมายถึงรัฐจะต้องใช้เงินงบประมาณที่สูงขึ้นตามไปด้วยทุก ๆ ปี ดังนั้นรัฐจึงต้องกำหนดนโยบายและแผนงาน ในการส่งเสริมพัฒนาผู้สูงอายุ รวมทั้งกำหนดมาตรการต่าง ๆ ในการส่งเสริมพัฒนาและพิทักษ์ผู้สูงอายุเพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ตลอดจนนำความรู้ ความเข้าใจ และส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของผู้สูงอายุ จากอัตราการเพิ่มขึ้นของผู้สูงอายุในทุก ๆ ปี นอกจากจะส่งผลกระทบต่อการเพิ่มงบประมาณของภาครัฐแล้ว ยังส่งผลต่อเศรษฐกิจของครอบครัวผู้สูงอายุ และตัวผู้สูงอายุเอง ซึ่งที่ผ่านมารัฐได้กำหนดนโยบาย และจัดทำแผนเกี่ยวกับผู้สูงอายุอย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม เช่น คำแถลงนโยบายของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีในขณะนั้น แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ 12 กันยายน พ.ศ. 2557 ในข้อที่ 3 ดังนี้ “การลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม และการเข้าถึงบริการภาครัฐ และในข้อ 3.4 เตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุเพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตและการมีงาน หรือกิจกรรมที่เหมาะสมเพื่อสร้างสรรค์และไม่ก่อภาระต่อสังคมในอนาคต โดยจัดเตรียมระบบการดูแลในบ้าน

³ กรมการปกครอง, “สถิติประชากรทางการทะเบียนราษฎร,” กรมการปกครอง, สืบค้นเมื่อวันที่ 5 กันยายน 2566, <https://stat.bora.dopa.go.th/stat/statnew/statMONTH/statmonth/#/displayData>.

สถานที่พักผ่อน และโรงพยาบาลที่เป็นความร่วมมือภาครัฐ ภาคเอกชนและครอบครัว รวมถึงการพัฒนาระบบการเงิน การคลังสำหรับการดูแลผู้สูงอายุ” และนอกจากนี้ รัฐยังได้จัดทำแผนปฏิรูปด้านผู้สูงอายุระยะที่ 2 ปี พ.ศ. 2545 - 2565 โดยเน้น 7 เรื่อง สำคัญที่ต้องทำโดยเร่งด่วน และหนึ่งในเจ็ดเรื่องที่สำคัญ คือ การจ้างแรงงานผู้สูงอายุ ที่ยากจน และต่อเนื่องในแผนปฏิบัติการด้านผู้สูงอายุระยะที่ 3 พ.ศ. 2566-2580 โดยในแผนระยะที่ 3 นี้เน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในทุกระดับ รวมทั้งมีการเชื่อมโยงแผนกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทและแผนอื่น ๆ ทั้งในระดับประเทศ และระดับชาติโดยเฉพาะแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติในประเด็น พลังทางสังคมประกอบไปด้วย 2 แผนย่อย คือ แผนย่อยการเสริมสร้างทุนทางสังคม และแผนย่อยการรองรับสังคมสูงวัยเชิงรุก โดยเฉพาะแผนย่อยการรองรับสังคมสูงวัยเชิงรุกนี้เน้นการเตรียมคนและสังคมเชิงรุกในทุกช่วงวัยให้ตระหนักมีความรู้ และมีความพร้อมเพื่อรองรับการเป็นสังคมสูงวัยในทุกมิติ ทั้งมิติด้านเศรษฐกิจ สังคม สุขภาพ และสภาพแวดล้อม เพื่อให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพสามารถพึ่งตนเอง และเป็นหลักในการพัฒนาครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติให้นานที่สุด รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเป็นพลังงานสังคมด้านการถ่ายทอดประสบการณ์และ ภูมิปัญญาให้กับประชากรรุ่นอื่น ๆ และส่งเสริมการปรับเปลี่ยนมุมมองและทัศนคติ ของสังคมที่มีต่อการปฏิบัติกับผู้สูงอายุ โดยแผนย่อยการรองรับสังคมผู้สูงวัยเชิงรุก มีแนวทางพัฒนา ดังนี้

1. เร่งส่งเสริมการเตรียมการก่อนยามสูงวัยเพื่อให้สูงวัยในทุกมิติอย่างมีคุณภาพ
2. เพิ่มบทบาททางเศรษฐกิจและสังคมผู้สูงอายุ และ
3. เพิ่มบทบาทภาคส่วนอื่น ๆ ในการรองรับสังคมสูงวัย ซึ่งในส่วนนี้ได้กล่าวถึง การส่งเสริมการจ้างงานผู้สูงอายุที่เหมาะสมกับศักยภาพและสมรรถนะ ประกอบกับ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 หมวด 6 แผนนโยบายแห่งรัฐ ในมาตรา 74 รัฐพึงส่งเสริมให้ประชาชนมีความสามารถในการทำงานอย่างเหมาะสม กับศักยภาพและวัย และให้มีงานทำและพึงคุ้มครองผู้ใช้แรงงานให้ได้รับความปลอดภัย

และมีสุขภาพอนามัยที่ดีในการทำงานได้รับสวัสดิการประกันสังคมและสิทธิประโยชน์ที่เหมาะสมแก่การดำรงชีพและพึงให้มีการส่งเสริมการอบรมเพื่อการดำรงชีพเมื่อพ้นวัยทำงาน⁴

จากแผนนโยบายแห่งรัฐตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ประกอบกับนโยบายแห่งรัฐและแผนปฏิบัติการด้านผู้สูงอายุ จะเห็นได้ว่ารัฐตระหนักถึงสถานการณ์ผู้สูงอายุ และมีความพร้อมในการแก้ไขปัญหาโดยเฉพาะในด้านการจ้างแรงงานผู้สูงอายุ จากการสำรวจด้านการจ้างแรงงานผู้สูงอายุของกรมการจัดหางาน ได้ระบุว่าตำแหน่งในการจ้างแรงงานที่ตรงกับผู้สูงอายุที่ทำงานมากที่สุด คือ แรงงานแผนการผลิตเสมือนพนักงานทั่วไป เจ้าหน้าที่สำนักงาน แรงงาน ประมง พนักงานขาย ตามลำดับและจากข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติปี พ.ศ. 2565 พบว่าจำนวนอัตรารายได้จริงต่อปีของผู้สูงอายุที่ได้รับตามกลุ่มพบว่าเมื่อสูงวัยจะมีรายได้ลดลงเพราะไม่ได้ทำงาน ผู้สูงอายุที่มีรายได้สูงส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุในวัย 60 ถึง 64 ปี และมีสภาพร่างกายที่ทำงานได้ จากข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าประเทศไทยได้มีการเตรียมความพร้อมในด้านนโยบายและแผนงานรวมถึงได้รวบรวมและศึกษาข้อมูลสถิติต่าง ๆ ที่มีความชัดเจนและเป็นรูปธรรม⁵ แต่ในทางกลับกันนโยบายทางด้านกฎหมายในการส่งเสริม และให้ความคุ้มครองแรงงานผู้สูงอายุ ซึ่งเป็นมาตรการที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุและมีความสำคัญต่อการขับเคลื่อนและแก้ไขปัญหา ซึ่งในปัจจุบันรัฐได้ออกพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 639) พ.ศ. 2560 ยังไม่มีการดำเนินการแก้ไขและดำเนินการปรับปรุงพัฒนากฎหมายให้มีความชัดเจนเป็นรูปธรรม รวมทั้งการออกกฎหมายหรือพัฒนาปรับปรุงกฎหมายทางด้านภาษีอากรสำหรับการกำหนดมาตรการ เพื่อลดหย่อนภาษีให้กับสถานประกอบการที่ดำเนินการส่งเสริม

⁴ ประภัสสร แสงสุขสันต์ และ อาจารย์ ปิ่นทอง, “สังคมไทยวัยชรา กับนโยบายการจ้างงาน,” กรุงเทพฯ: ธุรกิจ, สืบค้นเมื่อวันที่ 5 กันยายน 2566, <https://www.bangkokbiz news.com/blogs/columnist/116708>.

⁵ กรมกิจการผู้สูงอายุ, “แผนปฏิบัติการด้านผู้สูงอายุระยะที่ 3 (พ.ศ. 2566 - 2580),” กรมกิจการผู้สูงอายุ, สืบค้นเมื่อวันที่ 5 กันยายน 2566, https://www.dop.go.th/download/laws/th1653_553501-843_0.pdf.

การจ้างแรงงานผู้สูงอายุในสถานประกอบการ อันจะเป็นการช่วยส่งเสริมหรือชกแจงให้สถานประกอบการได้จ้างแรงงานผู้สูงอายุโดยใช้มาตรการลดหย่อนภาษี รวมทั้งการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเกี่ยวกับการให้ความคุ้มครองผู้สูงอายุแห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 โดยกำหนดให้มีการทำมาตรการในการลดหย่อนภาษีในการจ้างแรงงานผู้สูงอายุของสถานประกอบการสามารถนำมาหักลดหย่อนภาษีได้ อันถือเป็นมาตรการหน้าที่ความสำคัญอย่างยิ่งในการส่งเสริมและให้ความคุ้มครองผู้สูงอายุและยังเป็นการช่วยให้สถานประกอบการที่จ้างแรงงานผู้สูงอายุได้รับสิทธิประโยชน์ซึ่งถือเป็นมาตรการในการชกแจงให้สถานประกอบการได้มีมาตรการในการจ้างแรงงานผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นอันเป็นการลดหย่อนทางด้านสังคมและเศรษฐกิจของประเทศชาติในอนาคต⁶ รวมทั้งเป็นการสนับสนุนคุณค่าของผู้สูงอายุในทางสังคมต่อไป บทความวิชาการนี้ ผู้เขียนมีวัตถุประสงค์ศึกษาแนวคิดในการลดหย่อนภาษีและมาตรการทางกฎหมายในการลดหย่อนภาษีของสถานประกอบการเพื่อส่งเสริมการจ้างแรงงานผู้สูงอายุ วิเคราะห์ประเด็นปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการนำมาตรการในการลดหย่อนภาษีของสถานประกอบการเพื่อส่งเสริมการจ้างแรงงานผู้สูงอายุของไทย

เนื้อเรื่อง

การให้ความคุ้มครองส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุในหลักการขององค์การสหประชาชาติ สำหรับผู้สูงอายุซึ่งมีมติรับรองโดยสมัชชาใหญ่ที่ 46/91 เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม พ.ศ. 2534 โดยสมัชชาใหญ่องค์การสหประชาชาติได้แสดงความชื่นชมและยกย่องถึงคุณประการที่ผู้สูงอายุได้พัฒนาสังคม โดยได้รับรู้ว่าในกฎบัตรสหประชาชาติได้ประกาศถึงความมุ่งมั่นที่จะยืนยันถึงความศรัทธาในสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน ศักดิ์ศรี และคุณค่าบุคคลของมนุษย์สิทธิในความเท่าเทียมกันของชายและหญิงของแต่ละประเทศใหญ่และเล็ก เพื่อเป็นการส่งเสริมความก้าวหน้าทางสังคมและ

⁶ ฉัฐพร โยเหลา, “ผู้สูงอายุและโอกาสทางธุรกิจในประเทศไทย,” *วารสารอุตสาหกรรมสารสังคม* 59, ฉ.3 (พฤษภาคม/มิถุนายน 2560): 5.

มาตรฐานชีวิตที่ดีขึ้นในสิทธิเสรีภาพ โดยในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน กติการะหว่างสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง เพื่อให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการ ระหว่างประเทศว่าด้วยผู้สูงอายุ ซึ่งได้รับการรับรองโดยสมัชชาโลกว่าด้วยผู้สูงอายุ จะได้รับการรับรองโดยสมัชชาใหญ่ในมติที่ 37/51 เมื่อวันที่ 3 ธันวาคม พ.ศ. 2525 ได้ชื่นชมความหลากหลายในสถานการณ์ผู้สูงอายุระหว่างประเทศ และตระหนักว่า ในทุกประเทศบุคคลกำลังเข้าสู่วัยผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้นและมีสุขภาพที่ดีขึ้นกว่า ที่เคยเป็นมา ตระหนักถึงการวิจัยทางวิทยาศาสตร์และการแพทย์ การสาธารณสุข ที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพมากขึ้น และมีความเชื่อมั่นว่าในสถานการณ์ปัจจุบัน จำนวนสัดส่วนผู้สูงอายุที่มีเพิ่มขึ้น รัฐต้องเปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุที่มีความเต็มใจ และมีศักยภาพ ความรู้ ความชำนาญเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของสังคมต่อไป เพื่อเป็นหลักและแนวทางในการกำหนดแผนปฏิบัติการระหว่างประเทศว่าด้วยผู้สูงอายุ และแผนปฏิบัติการของประเทศต่าง ๆ โดยเฉพาะหลักเกี่ยวกับการส่งเสริมในการจ้างแรงงานผู้สูงอายุ⁷ ในข้อที่ 2 และข้อที่ 3 คือ ข้อ 2 ผู้สูงอายุควรมีโอกาสทำงานหรือ มีโอกาสในการสร้างรายได้อื่น ๆ ข้อ 3 ผู้สูงอายุควรมีส่วนร่วมในการกำหนดว่าเมื่อใด ในการออกจากกำลังแรงงานที่ตนทำงานอยู่ และจากหลักการของสหประชาชาติ สำหรับผู้สูงอายุดังกล่าว ประเทศไทยเป็นประเทศที่ก้าวสู่สังคมผู้สูงอายุตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 ซึ่งตามกฎหมายไทยกำหนดสำหรับประชาชนที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป โดยคาด ว่าในปี พ.ศ. 2574 ประเทศไทยจะก้าวสู่สังคมผู้สูงอายุในระดับสุดยอด คือ มีผู้สูงอายุ มากกว่าร้อยละ 28 ของประชากรทั้งหมด ในส่วนของประเทศไทยได้จัดทำนโยบาย เกี่ยวกับผู้สูงอายุเพื่อให้ประชากรผู้สูงอายุของประเทศไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดีทั้งทางด้าน สุขภาพ เศรษฐกิจสังคมและสภาพแวดล้อม และกำหนดแผนปฏิบัติการด้านผู้สูงอายุ ระยะที่ 3 (พ.ศ. 2566-2580) ซึ่งเป็นแผนที่เป็นการบูรณาการกับภาคส่วนงาน ทั้งภาครัฐและเอกชน และมาตรการหน้าที่รัฐได้มีนโยบายส่งเสริมสนับสนุนผู้สูงอายุ ตามนโยบายและแผนปฏิบัติการด้านผู้สูงอายุในระยะที่ 1 และแผนระยะที่ 2

⁷ องค์การสหประชาชาติ, “หลักการขององค์การสหประชาชาติสำหรับผู้สูงอายุปี พ.ศ. 2534,” มติที่ ประชุมสมัชชาสหประชาชาติ 46/91 วันที่ 16 ธันวาคม พ.ศ. 2534, องค์การสหประชาชาติ, สืบค้นเมื่อวันที่ 5 กันยายน 2566, <https://www.ohchr.org/sites/default/files/olderpersons.pdf>.

(พ.ศ. 2545-2565) ที่ผ่านมามีความชัดเจนและเป็นรูปธรรม คือ เรื่องการส่งเสริมการจ้างงานผู้สูงอายุ การกระจายรายได้ไปสู่ผู้สูงอายุ และการสนับสนุน SME ที่จ้างงานผู้สูงอายุ โดยสามารถเอาค่าจ้างผู้สูงอายุเป็นรายจ่ายของนิติบุคคลได้ ซึ่งสามารถหักเงินรายจ่ายได้ถึงสองเท่า โดยได้มีการตราพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 639) พ.ศ. 2560⁸ ที่มีเจตนารมณ์ในการส่งเสริมการจ้างแรงงานผู้สูงอายุ และให้สิทธิประโยชน์กับสถานประกอบการให้แก่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลให้ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้ถึง 100% ของเงินที่จ่ายให้แก่ลูกจ้างผู้สูงอายุ ซึ่งการใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีตามกฎหมายเกี่ยวกับการจ้างแรงงานผู้สูงอายุ เป็นมาตรการถ่วงดุลบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนดก็สามารถใช้สิทธิหักรายจ่ายได้ถึงสองเท่าของจำนวนที่ได้จ่ายในการจ้างผู้สูงอายุไปจริง แต่ไม่เกิน 15,000 บาท (ตามมาตรา 3 วรรคสี่) ดังนั้น บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลก็จะมีสิทธิ์หักรายจ่ายสำหรับค่าใช้จ่ายดังกล่าวได้บุคคลถึง 30,000 บาท อันเป็นสิทธิประโยชน์ที่กรมสรรพากรได้มีนโยบายและมาตรการในการส่งเสริมการจ้างแรงงานผู้สูงอายุสำหรับสถานประกอบการที่เป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลตามพระราชกฤษฎีกานี้ นอกจากเป็นการประหยัดภาระให้ผู้ประกอบการแล้วยังเป็นการสร้างงานให้ผู้สูงอายุที่มีความสามารถและยังคงมีกำลังที่สามารถทำงานให้แก่ผู้ประกอบการได้ และที่สำคัญเป็นการช่วยลดงบประมาณภาครัฐด้านสวัสดิการชราภาพในระยะยาวได้อีกด้วย โดยในพระราชกฤษฎีกานี้มีหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่สำคัญ ดังนี้

1. คุณสมบัติของผู้สูงอายุที่ผู้ประกอบการบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลสามารถใช้สิทธิลดหย่อนภาษีได้ บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ประสงค์จะใช้สิทธิประโยชน์ทางกรณีในการหักรายได้ได้ 2 เท่าในการจ้างผู้สูงอายุเข้าทำงานในสถานประกอบการของตนผู้สูงอายุต้องมีทักษะดังนี้

⁸ พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 639) พ.ศ. 2560.

1.1 ต้องมีอายุ 60 ปีขึ้นไป หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือต้องมีอายุ 60 ปีบริบูรณ์

1.2 ต้องมีสัญชาติไทยเท่านั้น

1.3 ผู้สูงอายุที่จะเข้าทำงานจะเป็นลูกจ้างของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่จ้างอยู่ก่อนแล้วเช่นเกษียณอายุงานและบริษัท หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้นจ้างให้ทำงานต่อเป็นต้นหรือเป็นผู้สูงอายุที่ได้ขึ้นทะเบียนหางานไว้กับกรมจัดหางานกระทรวงแรงงานก็ได้

1.4 ผู้สูงอายุที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลรับเข้าทำงานต้องไม่เป็นและไม่เคยเป็นกรรมการหรือผู้ถือหุ้น ของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่จ้างผู้สูงอายุดังกล่าว หรือบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลในเครือเดียวกัน กรณีดังกล่าวกฎหมายมีเจตนาให้เจ้าของกิจการจ้างบุคคลอื่นที่ไม่ใช่กรรมการหรือผู้ถือหุ้นของตนเองเข้าทำงานเพื่อประโยชน์ในการจ้างแรงงานและป้องกันการวางแผนภาษีอากรอีกประการหนึ่ง

2. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่นิติบุคคลที่ประสงค์สิทธิประโยชน์ทางภาษีต้องปฏิบัติ

สำหรับการกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่นิติบุคคลประสงค์จะใช้สิทธิประโยชน์ในทางภาษีต้องปฏิบัติ มีหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ดังนี้

2.1 ลูกจ้างผู้สูงอายุที่มีคุณสมบัติตามที่กฎหมายกำหนดต้องทำงานเต็มเดือนโดยต้องเป็นการจ้างอันเนื่องมาจากการจ้างแรงงานซึ่งเป็นเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (1) แห่งประมวลรัษฎากร

2.2 จำนวนผู้สูงอายุที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลจะใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีได้ต้องมีจำนวนไม่เกิน 10% ของจำนวนลูกจ้างทั้งหมดที่ทำงานเต็มเดือนของประเทศไทย โดยในแต่ละเดือนบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลได้คำนวณหาจำนวนลูกจ้างผู้สูงอายุที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลจะใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเป็นรายเดือน (คำนวณจากลูกจ้างเต็มเดือนที่มีอยู่โดยไม่จำกัดสัญชาติ และเมื่อคำนวณแล้วมีเศษของผลสิทธิตั้งแต่ 0.5 ให้ปัดเศษขึ้นเป็นจำนวนเต็ม)

2.3 ค่าตอบแทนในการจ้างผู้สูงอายุต้องมีจำนวนไม่เกิน 15,000 บาท/คน/เดือน กรณีที่มีการจ่ายเงินเดือนให้แก่ลูกจ้างผู้สูงอายุรายใดในเดือนใดเกินจำนวน 15,000 บาท บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่จ้างผู้สูงอายุนั้นเข้าทำงานไม่สามารถใช้สิทธิหักเป็นรายจ่ายได้ 2 เท่า แต่ถ้าถือว่าบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้นได้จ่ายค่าจ้างให้ผู้สูงอายุเพื่อประโยชน์ในการหารายได้หรือใช้ในการประกอบธุรกิจของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลโดยตรงจึงมีสิทธิ์นำมาเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ เพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลได้ปกติ (1 เท่า) ไม่ต้องห้ามตามมาตรา 65 ตรี (3) และ (13) แห่งประมวลรัษฎากร

2.4 บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่จ้างผู้สูงอายุเข้าทำงานมีสิทธิหักรายจ่ายได้จำนวนร้อยละหนึ่งร้อย หรือ 2 เท่าของรายจ่ายที่ได้จ่ายในการจ้างลูกจ้าง ซึ่งเป็นผู้สูงอายุเข้าทำงาน คำว่า “รายจ่ายที่ได้จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการจ้างผู้สูงอายุ” หมายถึง รายจ่ายทุกประเภทที่ได้จ่ายเพื่อการจ้างผู้สูงอายุซึ่งเป็นเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (1) แห่งประมวลรัษฎากร ไม่ว่าจะเป็นเงินทรัพย์สินประโยชน์ที่คำนวณได้เป็นเงินภาษีอากรที่ผู้จ้างออกแทนให้ เช่น เงินเดือน ค่าจ้าง เงินที่จ่ายสมทบเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพสวัสดิการที่ให้แก่ลูกจ้าง เป็นต้น แต่ไม่รวมถึงรายจ่ายที่ต้องจ่ายตามที่กฎหมายกำหนดขึ้นโดยเฉพาะ เช่น เงินที่จ่ายเข้ากองทุนประกันสังคม กองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

2.5 กรณีผู้สูงอายุทำงานในบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลหลายแห่งในเวลาเดียวกันให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่รับผู้สูงอายุเข้าทำงานก่อนเป็นผู้ได้รับสิทธิที่หักรายจ่ายได้ 2 เท่า

2.6 บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลสามารถใช้สิทธิได้ตั้งแต่รอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลัง 1 มกราคม 2559 เป็นต้นไป โดยบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลดังกล่าวต้องจัดทำรายงานและแจ้งข้อมูลผู้สูงอายุ ดังนี้

(1) จัดทำรายงานเกี่ยวกับการจ้างแรงงานผู้สูงอายุที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลจะนำมาใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีโดยต้องมีรายงานและข้อความอย่างน้อยตามแบบที่แนบท้ายประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีเงินได้

(ฉบับที่ 290) และเก็บรักษารายงานดังกล่าวรวมทั้งเอกสารประกอบการรายงาน ในรายงานไว้ ณ สถานที่ประกอบการที่พร้อมจะให้เจ้าพนักงานประเมิตรวจสอบได้

(2) แจ้งข้อมูลของผู้สูงอายุที่บริษัท หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลจะนำมาใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชีต่ออธิบดีกรมสรรพากรภายใน 150 วัน นับแต่วันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชีผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทางเว็บไซต์ของกรมสรรพากร โดยต้องแจ้งข้อมูลของผู้สูงอายุอย่างน้อยตามที่กำหนดในเว็บไซต์ดังกล่าว

(3) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลใดที่มีรอบระยะเวลาบัญชีสิ้นสุดก่อนหรือในวันที่ 31 มีนาคม 2560 ต้องแจ้งข้อมูลผู้สูงอายุดังกล่าวภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2560

โดยการกำหนดช่องทางการสมัครผู้สูงอายุที่สนใจสามารถสมัครงานช่องทางคือศูนย์บริการจัดหางานเพื่อคนไทย (Smart Job Center) สำนักงานจัดหางานกรุงเทพมหานครพื้นที่ 1-10 และสำนักงานจัดหางานทุกจังหวัด สมัครที่สถานประกอบการด้วยตนเองผ่านเว็บไซต์ smart job.doe.go.th ตู้งาน (Job Box) และสายด่วน 1506 และที่ผ่านมามีบริการเอกชนในประเทศไทย หลายแห่งเปิดรับสมัครผู้สูงอายุเข้าทำงาน

จากการศึกษานโยบาย หลักการ และกฎหมาย ตามพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 639) พ.ศ. 2560 ดังกล่าว พบว่ารัฐได้ให้ความสำคัญและตระหนักถึงการส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุ โดยมีการจัดตั้งกรมกิจการผู้สูงอายุในกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยให้ความสำคัญในการกำหนดแนวนโยบายและแผนปฏิบัติการด้านผู้สูงอายุ ตั้งแต่แผนระยะที่ 1 แผนระยะที่ 2 (พ.ศ. 2551-2555) และแผนระยะที่ 3 (พ.ศ. 2566-2580) โดยกำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ในมาตรา 27 มาตรา 48 มาตรา 54 วรรคสาม มาตรา 55 มาตรา 56 วรรคแรก มาตรา 71 และมาตรา 74 อันเป็นการรองรับการส่งเสริมพัฒนาและพิทักษ์ผู้สูงอายุ นอกจากนี้ยังได้ออกกฎหมายในการให้ความคุ้มครองผู้สูงอายุโดยตรง คือ

พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 และในปี พ.ศ. 2560 ได้มีการออกพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 639) พ.ศ. 2560 อันเป็นการส่งเสริมและจูงใจให้สถานประกอบการจ้างแรงงานผู้สูงอายุ โดยใช้มาตรการในการลดหย่อนภาษีให้แก่สถานประกอบการจ้างแรงงานผู้สูงอายุ เพิ่มมากขึ้น ซึ่งจะเห็นได้ว่ารัฐได้เลือกการออกกฎหมายดังกล่าว โดยการออกเป็นพระราชกฤษฎีกา กฎหมายดังกล่าวเป็นกฎหมายของฝ่ายบริหารที่ใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารกิจการของรัฐ ซึ่งถือว่าเป็นข้อดีของการบังคับใช้เนื่องจากเป็นกฎหมายที่สามารถแก้ไขปรับปรุงได้ง่ายและรวดเร็ว สามารถปรับปรุงแก้ไขได้ตามสภาพของสังคม และเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลง แต่ทั้งนี้ผู้เขียนมีข้อสังเกตเกี่ยวกับการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องและบังคับใช้ในการให้ความคุ้มครองผู้สูงอายุโดยตรง คือพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 ซึ่งรัฐควรปรับปรุงแก้ไขให้มีความสอดคล้องและรองรับกับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากรดังกล่าว โดยเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับสิทธิของผู้ประกอบกิจการที่จ้างแรงงานผู้สูงอายุในการได้รับการยกเว้นรัษฎากร เพื่อเป็นหลักการทางกฎหมายในการรองรับการส่งเสริม และการกระตุ้นให้สถานประกอบการได้รับการยกเว้นรัษฎากรของกฎหมายทั้งสองฉบับ ตามแนวนโยบายของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560

นอกจากนี้ยังมีข้อสังเกตเกี่ยวกับบทบัญญัติในพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 639) พ.ศ. 2560 ที่ยังมีบทบัญญัติไม่สอดคล้องกับสภาพสังคมและเศรษฐกิจ โดยเฉพาะสถานการณ์ของการเพิ่มจำนวนผู้สูงอายุที่เพิ่มมากขึ้นในทุก ๆ ปี ดังนี้

(1) การยกเว้นภาษีเงินได้ตามส่วน 3 หมวด 3 ในลักษณะ 2 แห่งประมวลรัษฎากร ให้แก่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งรับผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปเข้าทำงาน⁹ ซึ่งเป็นการกำหนดยกเว้นภาษีให้กับบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลในประเด็นนี้มีข้อสังเกตเกี่ยวกับการจำกัดเฉพาะสำหรับบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนที่มี

⁹ มาตรา 3 วรรคแรก แห่งพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 639) พ.ศ. 2560

ฐานะเป็นนิติบุคคลเท่านั้น ซึ่งโดยบริบทในการประกอบกิจการนอกเหนือจากสถานประกอบกิจการที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลแล้ว ก็ยังมีสถานประกอบกิจการที่ไม่มีสถานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย เช่น ห้างหุ้นส่วนสามัญธรรมดาหรือคณะบุคคล โดยสถานประกอบการซึ่งไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคลดังกล่าวที่มีการจ้างแรงงานผู้สูงอายุ จะได้รับสิทธิประโยชน์ในการลดหย่อนภาษี ในการจ้างแรงงานผู้สูงอายุ เช่นเดียวกับสถานประกอบการที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล ซึ่งในประเด็นนี้รัฐควรมีบทบาทบัญญัติการยกเว้นภาษีอื่น ๆ นอกเหนือจากภาษีเงินได้นิติบุคคลให้ครอบคลุมไปถึงภาษีการค้า และภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาด้วยอีกช่องทางหนึ่ง

(2) ข้อสังเกตเกี่ยวกับการจ้างผู้สูงอายุไม่รวมถึงกรณีการจ้างผู้สูงอายุที่มีรายจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการจ้างในแต่ละเดือนเกินกว่า 15,000 บาท¹⁰ ในประเด็นนี้มีข้อสังเกตเกี่ยวกับการไม่รวมภาษีการจ้างผู้สูงอายุของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่มีการจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือนเกินกว่า 15,000 บาท ซึ่งการกำหนดรายจ่ายในการจ้างแรงงานผู้สูงอายุในแต่ละเดือน กฎหมายกำหนดเพดานไว้ไม่เกิน 15,000 บาท ซึ่งเป็นเพดานที่ต่ำ ไม่เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ สังคมของผู้สูงอายุและผู้ประกอบการ ซึ่งในประเด็นนี้รัฐควรปรับเพดานไว้ไม่เกิน 20,000 บาทในแต่ละเดือนเพื่อควบคุมค่าจ้าง และเกิดความเหมาะสมกับสังคมและเศรษฐกิจ

(3) กรณีคุณสมบัติของผู้สูงอายุ “(1) ต้องเป็นสัญชาติไทย (2) เป็นลูกจ้างของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่จ้างอยู่ก่อนแล้ว หรือเป็นผู้สูงอายุที่ได้ขึ้นทะเบียนหางานไว้กับกรมการจัดหางานกระทรวงแรงงานและ (3) ไม่เป็นและไม่เคยเป็นกรรมการ หรือผู้ถือหุ้นของบริษัท หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่จ้างผู้สูงอายุดังกล่าว หรือบริหารถือหุ้นหุ้นส่วนนิติบุคคลในเครือเดียวกัน” กรณีนี้มีข้อสังเกตตามมาตรา 4 (3) ในประเด็นเกี่ยวกับการจ้างแรงงานผู้สูงอายุที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลจะจ้างเป็นลูกจ้างนั้น จะต้องเป็นลูกจ้างที่เคยจ้างอยู่ก่อนแล้ว หรือได้ขึ้นทะเบียนหางานไว้กับกรมการจัดหางาน โดยในประเด็นนี้รัฐควรเปิดกติกาหรือเปิด

¹⁰ มาตรา 3 วรรคสาม แห่งพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 639) พ.ศ. 2560

ช่องทางอื่น ๆ หรือสามารถให้ผู้สูงอายุสามารถสมัครงานโดยตรงกับบริษัทหรือ ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล หรือผู้ประกอบการโดยตรง หรือขึ้นทะเบียนกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องนอกเหนือจากกรมการจัดหางาน อันเป็นการเปิดช่องทางให้ผู้สูงอายุ สามารถแจ้งความจำนงในการสมัครเข้าทำงานตามความเหมาะสมและศักยภาพของ ผู้สูงอายุตามความเหมาะสมต่อไป

บทสรุป

จากสถานการณ์การเพิ่มขึ้นของประชากรผู้สูงอายุ ซึ่งประเทศไทยได้เข้าสู่ สังคมผู้สูงอายุแบบสมบูรณ์คือจะเป็นสังคมที่มีประชากรผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป ที่อยู่จริง ในพื้นที่ต่อประชากรทุกช่วงวัยในพื้นที่เดียวกัน และมีอัตราเท่ากันหรือมากกว่าร้อยละ 20 ขึ้นไป หรือมีประชากรอายุ 65 ปีขึ้นไป ที่อยู่จริงในพื้นที่ต่อประชากรทุกช่วงอายุ ในพื้นที่เดียวกัน อัตราเท่ากันหรือมากกว่าร้อยละ 14 ขึ้นไป จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้อง มีนโยบายและแผนงานรองรับกับสถานการณ์ผู้สูงอายุ โดยเฉพาะการสนับสนุน ให้บริษัทหรือสถานประกอบการจ้างงานผู้สูงอายุ สำหรับประเทศไทยรัฐได้เริ่มตั้ง ศูนย์บริการจัดหางานผู้สูงอายุเพื่อส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีงานทำและมีรายได้เพิ่มขึ้น และมีมาตรการทางกฎหมายตามพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 639) พ.ศ. 2560 ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลให้แก่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วน นิติบุคคลที่จ้างลูกจ้างผู้สูงอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป ซึ่งต้องมีรายได้ไม่เกิน 15,000 บาท อย่างไรก็ตาม แรงงานผู้สูงอายุกลุ่มนี้ก็มีเพียง 3 แสนคนหรือร้อยละ 2.9 ของผู้สูงอายุ ทั่วประเทศ นโยบายนี้จึงเป็นแนวทางหนึ่งในการช่วยเหลือแรงงานเฉพาะกลุ่มที่มี รายได้น้อย โดยไม่ได้สนับสนุนให้มีการนำทักษะและประสบการณ์ของผู้สูงอายุมาใช้ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด จึงจำเป็นจะต้องมีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายในส่วนนี้เพื่อให้ เกิดความเหมาะสมกับสถานการณ์สังคม เศรษฐกิจ และความรู้ความสามารถ ทักษะ ของผู้สูงอายุในการพัฒนาประเทศชาติ และสังคม โดยการมีการปรับรายได้ในการ จ้างแรงงานผู้สูงอายุไม่เกิน 20,000 บาท รวมถึงการสนับสนุน ส่งเสริมการเพิ่มทักษะ และการจัดหางานให้เหมาะสมกับแรงงานผู้สูงอายุ ซึ่งจะช่วยเพิ่มขีดความสามารถ

ในการหารายได้ และการยกระดับประสิทธิภาพแรงงานในระยะยาว ซึ่งทำได้ทั้งการจัดการศึกษาในระบบ และนอกระบบตลอดช่วงอายุการฝึกอบรมแรงงานผู้สูงอายุ เพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพที่หลากหลายมากขึ้น และมีการคุ้มครองทางสังคม คุ้มครองแรงงานผู้สูงอายุเพื่อให้พึ่งพาตนเองได้

นอกจากนี้บทบัญญัติในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว ได้กำหนดยกเว้นภาษีเงินได้ สำหรับบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่จ้างแรงงานผู้สูงอายุเข้า ซึ่งมีข้อสังเกต เกี่ยวกับการให้สิทธิประโยชน์ดังกล่าวเฉพาะกับสถานประกอบการนิติบุคคลคือบริษัท หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งเป็นการจำกัดโดยไม่การเปิดกว้างกับสถานประกอบการ ที่ไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคลตามในประเด็นนี้รัฐควรมีการปรับปรุงให้สถานประกอบการ อื่น ๆ ที่ไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคลได้รับสิทธิประโยชน์ในการลดหย่อนภาษีเงินได้ บุคคลธรรมดา หรือภาษีการค้าอีกช่องทาง และรัฐควรเปิดช่องทางในการรับหรือ สมัครงานของผู้สูงอายุในช่องทางที่หลากหลายให้มีช่องทางที่เพิ่มมากขึ้นไม่จำกัดเฉพาะ กับการสมัครหรือขึ้นทะเบียนไว้กับกรมจัดหางานซึ่งข้อสังเกตในประเด็นดังกล่าว ข้างต้น รัฐควรดำเนินการปรับปรุงแก้ไขพระราชกฤษฎีกา เพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับ สถานการณ์แรงงานและสถานะเศรษฐกิจของชาติต่อไป

บรรณานุกรม

บทความวารสาร

ฉัฐพร โยเหลา. “ผู้สูงอายุและโอกาสทางธุรกิจในประเทศไทย.” *วารสารอุตสาหกรรมสารสังคม* 59, ฉ. 3 (พฤษภาคม/มิถุนายน 2560): 5.

เว็บไซต์

กรมการปกครอง. “สถิติประชากรทางการทะเบียนราษฎร.” กรมการปกครอง. สืบค้นเมื่อวันที่ 5 กันยายน 2566. <https://stat.bora.dopa.go.th/stat/statnew/stat MONTH/statmonth/#/displayData>.

กรมกิจการผู้สูงอายุ. “แผนปฏิบัติการด้านผู้สูงอายุระยะที่ 3 (พ.ศ. 2566-2580).” กรมกิจการผู้สูงอายุ. สืบค้นเมื่อวันที่ 5 กันยายน 2566. https://www.dop.go.th/download/laws/th1653_553501-843_0.pdf.

ประภัสสร แสวงสุขสันต์, และ อาจารย์ ปิ่นทอง. “สังคมไทยวัยชรา กับนโยบายการจ้างงาน.” กรุงเทพฯธุรกิจ. สืบค้นเมื่อวันที่ 5 กันยายน 2566. <https://www.bangkokbiznews.com/blogs/columnist/116708>.

องค์การสหประชาชาติ. “หลักการขององค์การสหประชาชาติสำหรับผู้สูงอายุปี พ.ศ. 2534.” มติที่ประชุมสมัชชาสหประชาชาติ 46/91 วันที่ 16 ธันวาคม พ.ศ. 2534. องค์การสหประชาชาติ. สืบค้นเมื่อวันที่ 5 กันยายน 2566. <https://www.ohchr.org/sites/default/files/olderpersons.pdf>.

กฎหมาย

พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร
(ฉบับที่ 639) พ.ศ. 2560

ประมวลรัษฎากร

พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560